

А. Українець, П. Шиян
А. Українець, П. Шиян
Anatoliy Ukrainets, Peter Shiyan

Впровадження інноваційних енергозберігаючих технологій – пріоритетний
напрямок для спиртової галузі
Внедрение инновационных энергосберегающих технологий – приоритетное
направление для спиртовой отрасли
Introduction innovative resources-saving technologies - a priority direction for
spirit industry

Розглянуто пріоритетні енергозбережні заходи, спрямовані на зростання
ефективності спиртової промисловості.

Рассмотрены приоритетные энергосберегающие мероприятия,
направленные на повышение эффективности спиртовой промышленности.

Are considered priority resources saving actions directed on increase of
efficiency of the spirit industry.

Ключові слова: умовне паливо, біопаливо, біогаз, нетрадиційні джерела
енергії

Ключевые слова: условное топливо, биотопливо, биогаз, нетрадиционные
источники энергии

Key words: conditional fuel, biofuel, biogas, nonconventional energy sources

Указом Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.06.2007р. „Про стан виконання рішень Ради національної безпеки і оборони України з питань енергетичної безпеки” доручено Кабінету Міністрів України вжити додаткових заходів щодо створення ефективних механізмів стимулювання впровадження енергозберігаючих технологій, скорочення питомих витрат енергоресурсів у суспільному виробництві, використанні нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії.

На виконання даного Указу розпорядженням КМ України від 09.07.2008р. № 947-р схвалена Концепція проекту загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року, в якій відмічається, що вітчизняна промисловість характеризується технологічною відсталістю та низькою інноваційною активністю суб'єктів господарювання і, як наслідок, посиленням технологічної залежності від інших країн світу.

Комплексною проблемою є низькі темпи підвищення конкурентоспроможності промисловості, ефективності виробництва та інноваційного розвитку, що є однією з основних загроз національній безпеці.

Основними причинами такого стану є зменшення до критичних розмірів частки високотехнологічних виробництв, скорочення попиту на власні науково-дослідні та прикладні розробки, що привело до стримання трансферу технологій.

Основними шляхами виконання програми визначено активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності, накопичення та використання у виробництві науково-технологічного, ресурсного та інтелектуального потенціалу.

До пріоритетних напрямків віднесено запровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, освоєння технологій виробництва моторного палива з рослинної сировини, використання в технологічних процесах

альтернативних і біовідновлювальних джерел енергії та сировини, в т.ч. біоетанолу.

До загальнодержавних пріоритетів належить впорядкування переліку стратегічних підприємств, до яких належать і підприємства спиртової галузі, проведення науково-технічного аудиту щодо їхнього інтелектуального потенціалу і його спрямування на інноваційну модель розвитку.

Окремим абзацом визначена гарантія державної підтримки та запровадження ефективних заходів щодо захисту інтересів вітчизняних виробників від недобросовісної конкуренції та порушень у сфері використання об'єктів промислової (інтелектуальної) власності.

Енергетична складова визначає ефективність спиртового виробництва, його конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Рішення Ради Національної безпеки і оборони України (28.07.2008р. № 679/2008) схвалені концептуальні засади державної політики щодо забезпечення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів (енергоефективності).

Кабінету Міністрів доручено запровадження енергетичного менеджменту та енергетичного аудиту суб'єктів природних монополій, стимулювання виробництва та споживання альтернативних видів палив та виробництва енергії з нетрадиційних та поновлювальних джерел енергії, розроблення та затвердження державних цільових програм з питань енергоефективності.

В рішенні РНБО вказується, що в умовах зростання глобальної конкуренції на енергетичні ресурси зниження їх витрат на виробництво є практично єдиним інструментом отримання конкурентних переваг України на глобальних ринках.

Забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної економіки за рахунок зниження рівня заробітної плати, відмови від довгострокових інвестицій на модернізацію виробництва є неприйнятним для розвитку держави.

Такі підходи зумовлюють високий рівень енергоемності ВВП (2-3 рази вище, ніж в країнах Європейського Союзу) і є загрозою національній безпеці України в економічній, енергетичній, екологічній та соціальній сферах.

В рішенні РНБО зазначено, що значну проблему створює позиція окремих міністерств, які не сприймають механізмів державного управління у сфері енергоефективності, така позиція не стимулює активну інноваційну діяльність вітчизняних наукових установ у сфері енергоефективності.

Енергоефективність виступає своєрідним критерієм якості функціонування економічної моделі держави, злагодженої взаємодії між суб'єктами господарювання.

Держава зацікавлена у підвищенні енергоефективності, оскільки це дозволяє їй збільшити базу оподаткування, посилити свій вплив на світових ринках та підвищити рівень енергетичної безпеки.

Одним із основних пріоритетних напрямів державної політики визначено:

- створення державної системи моніторингу показників енергоефективності економіки;
- функціонування єдиної системи механізмів державного регулювання, контролю та стимулювання енергоефективності;
- розроблення механізмів стимулювання енергоефективності у виробничій сфері;
- розроблення та реалізація галузевих програм енергоефективності;
- здійснення аналізу енергоефективності відповідних галузей, внесення пропозицій щодо підвищення їх ефективності;
- регулювання діяльності суб'єктів природних монополій, зокрема шляхом проведення енергетичних аудитів та врахування їх результатів при затвердженні цін на їх продукцію;
- запровадження практики трансферу технологій між підприємствами, поширення та популяризація кращого досвіду у сфері впровадження новітніх енергоефективних технологій;

- запровадження практики сертифікації щодо енергоефективності підприємств з річним споживанням понад встановлений обсяг;
- створення інформаційно-консультативних мереж з питань енергоефективності із залученням наукових установ та навчальних закладів, спеціалізованих та фінансових установ.

Реалізація цих концептуальних засад сприятиме поступовій інтеграції України до світового співтовариства на основі захисту внутрішнього ринку із використанням кращого досвіду, знань та технологій у питаннях енерговикористання, що зміцнить економічний потенціал держави та підвищить її міжнародний авторитет.

Розробка та подальше впровадження у виробництво інноваційних технологій дозволить в значній мірі вирішити це питання, підвищити конкурентоспроможність спиртової галузі, в тому числі і при виробництві біоетанолу.